

JANKO RAVNIK (1891–1982)

**Tematska publikacija Glasbeno-pedagoškega zbornika Akademije za glasbo v Ljubljani
Zvezek 8, Ljubljana 2007**

VSEBINA / Contents

Darja Koter

Uvodna beseda

Primož Kuret

Slovenska glasba po prvi svetovni vojni

Izvleček:

Konec prve svetovne vojne je pomenil za Slovence začetek novega obdobja. Prekinila se je večstoletna zveza z Nemci in nastala je nova nacionalna država Slovencev, Hrvatov in Srbov. Toda kmalu so se pojavili novi težki problemi: krivične meje, srbski unitarizem in diktatura kralja Aleksandra. Tudi slovensko glasbeno življenje je bilo kljub nekaterim dosežkom (ustanovitev konservatorija) osiromašeno za simfonične koncertne sezone in večji razvojni razmah. V teh razmerah je začel delovati Janko Ravnik, ki se je osredotočil predvsem na pedagoško delo, umetniško fotografijo, film in planinstvo.

Ključne besede: slovenska politika, dvajseta leta, narodni in socialni položaj, Glasbena matica, amaterizem, Janko Ravnik

Josef Šebesta

Slovenski študentje na Konservatoriju v Pragi (1910–1917) in študijska leta Janka Ravnika

Izvleček:

Avtor v prispevku predstavi dokumente iz arhiva praškega konservatorija v času od leta 1910 do 1917, ki se nanašajo na ljubljansko Glasbeno matico ter na dva slovenska študenta klavirja. Na podlagi arhivskega gradiva ugotavlja, da je bilo v tem času na konservatoriju malo slovenskih študentov. Leta 1912 se je v koncertni dejavnosti konservatorija začel uveljavljati Janko Ravnik, slovenski študent klavirskega oddelka iz razreda profesorja Josefa Jiránka. V času študija je imel številne koncerte, največ je nastopal kot spremljevalec violinista Richarda Zika. V tem času je na isti ustanovi študirala tudi slovenska pianistka Dana Kobler.

Ključne besede: Janko Ravnik, Josef Jiránek, Glasbena matica Ljubljana, Dana Kobler, konservatorij v Pragi, koncert.

Darja Koter

»Ljubljanska pianistična šola«

Janko Ravnik – utemeljitelj slovenske pianistične šole

Izvleček:

Članek obravnava pomen Janka Ravnika pri razvoju slovenske pianistike. Na podlagi še neobjavljenih dokumentov in rokopisov iz skladateljeve zapuščine ter pričevanj njegovih študentov se avtorica ukvarja z vprašanjem »ljublanske pianistične šole«, prikazuje osebnost J. Ravnika kot klavirskega pedagoga in mentorja, njegove metode dela ter prizadevanja za prenovo učnih načrtov in didaktičnih gradiv za poučevanje klavirja na Slovenskem.

Ključne besede: glasbeno šolstvo, ljubljanska pianistična šola, didaktika klavirskega pouka, Janko Ravnik

Igor Dekleva

»Poslušaj pojoči zven klavirja«

Janko Ravnik – klavirski pedagog

Izvleček:

Prispevek obravnava avtorjeve izkušnje pri dodiplomskem študiju klavirja, pri čemer predstavi pedagoško delo Janka Ravnika. Opisuje njegove metode in oblike poučevanja klavirja, s posebnim poudarkom na interpretaciji skladb L. van Beethovna, F. Chopina, C. Debussyja in J. Ravnika.

Ključne besede: klavirska glasba, metode klavirskega pouka, interpretacija, Janko Ravnik

Lučka Winkler Kuret

Dela Janka Ravnika in glasbena kritika

Izvleček:

Avtorica v prispevku obravnava kritike, poročila in članke v glasbenih revijah in dnevnem časopisju, ki predstavljajo Ravnikov klavirski opus, skladbe za zborovske zasedbe in samospeve ter njegovo poustvarjalno in pedagoško delo. Pri tem se opira na analize objavljenih skladb, stilne opredelitve opusa ter poročila o Ravnikovem koncertnem izvajanju in mentorskem delu.

Ključne besede: *Novi akordi*, klavirska glasba, vokalna glasba, glasbena kritika, Janko Ravnik

Katarina B. Hočevar

Fragment k zvrsti klavirske miniature – njen 'pravi' začetek v slovenski glasbeni literaturi?

Izvleček:

Klavirski opus Janka Ravnika je kljub maloštevilnosti na svojevrsten način zaznamoval zgodovino slovenske klavirske glasbe. Zlasti z zgodnjimi klavirskimi deli je Ravnik odprl nove dimenzije slovenski klavirski tvornosti. Na vprašanje, ali lahko o njegovih klavirskih delih govorimo kot o začetku klavirske miniature na Slovenskem, skuša prispevek odgovoriti na dveh ravneh: na kompozicijsko-tehnični in recepcijski.

Ključne besede: slovenska glasba, klavirska miniatūra, analiza glasbe, Janko Ravnik

Jernej Weiss

Janko Ravnik in njegov opus samospevov

Izvleček:

Prispevek skuša z razgrnitvijo bistvenih kompozicijsko-tehničnih in estetskih izhodišč v skupno petindvajsetih samospevih Janka Ravnika določiti vlogo in pomen Ravnikovih samospevov v širšem ustvarjalnem kontekstu samospeva na Slovenskem. Ravnikovi samospevi so bili izdani v zbirki desetih samospevov z naslovom *Lirični spevi*, ki zajema ves skladateljev opus samospevov razen ciklusa *Seguidille* in zbirke *Slovenskih narodnih* ter vključuje skoraj štiri desetletja trajajoče obdobje Ravnikovega ustvarjanja samospevov v času med letoma 1910 in 1949.

Ključne besede: samospev, Janko Ravnik, *Lirični spevi*, *Seguidille*, *Slovenske narodne*

Tomaž Faganel

Med zbori ad aequales Janka Ravnika

Izvleček:

Opus Ravnikovih sicer maloštevilnih zborovskih skladb *ad aequales* vsebuje tudi dve antologijski skladbi, znano *Kam si šla, mladost ti moja?* in pozabljeno, tudi neizvajano *Zjasni zvezde mu temne*. Obe deli izstopata iz konteksta po kakovosti stavka ter za skladatelja

značilni tonski govorici. Prištevamo ju lahko med skladateljeva najkakovostnejše vokalna dela.

Ključne besede: Janko Ravnik, zborovske skladbe *ad aequales*, glasbeni stavek

Andrej Misson

Mešani zbori Janka Ravnika

Izvleček:

Prispevek obravnava šest do sedaj znanih mešanih zborov Janka Ravnika. V njih zaznamo skladateljev čut za vokal, kot komponist pa ni iskal radikalnih novosti. Bil je skrben in intuitiven zvočni graditelj besedilnega izhodišča. S prvima objavljenima zboroma je bil tudi eden tistih skladateljev, ki so v slovenski kulturni prostor prinesli svežino harmonskega bogastva kromatike in modalnosti. Zato ne preseneča, da je kljub majhnemu številu ustvarjenih mešanih zborov pri nas vseeno prepoznan tudi kot pomembnejši tovrstni skladatelj.

Ključne besede: slovenska glasba, teorija glasbe, glasbena analiza, glasbena kompozicija, zborovska glasba, Janko Ravnik.

Ivan Florjanc

Skladbe sakralne narave Janka Ravnika

Izvleček:

Janko Ravnik je študij glasbe začel na orglarski šoli v Ljubljani in njegovo orglanje v cerkvi je bila stalnica (tudi po l. 1945, kljub režimu) do zadnjega dne. Tudi vse njegove sakralne skladbe so nastale neposredno za liturgijo. Med njimi izstopajo *Requiem* (v rokopisu, še ni bil izveden), pesem *K Mariji* ter samospev *Temna lepa noč – Dunkle, schöne Nacht*. V vseh delih so orgle pomemben samostojen glas v odnosu do vokala. Približno šest del pogrešamo. Enako kot druga (prav tako maloštevilna) Ravnikova dela tvorijo tudi njegove sakralne skladbe pomemben most k modernejšim slogovnim prijemom po letu 1910 v slovenski sakralni glasbi.

Ključne besede: sakralna glasba, orgelska glasba, zborovska glasba, *Requiem*, samospev, slovenska glasba, analiza slovenskih glasbenih umetnin

CONTENTS

Primož Kuret

Slovene music after WW I

Abstract

The end of WW I meant the beginning of a new era in Slovenia. The many-centuries-old union with Germans ceased to exist, and a new national state of Slovenes, Croats, and Serbs came into being. However, all too soon new difficult problems arised: unjust borders, Serbian unitarism, and King Alexander's dictatorship. In spite of some achievements (the founding of a Conservatory) Slovene musical life became impoverished as regards symphony concert seasons and its general development. In these and such circumstances Janko Ravnik had to function, focusing above all on teaching, artistic photography, film, and mountain-climbing.

Keywords: Slovenian politics, the twenties, national and social situation, Glasbena matica, amateurism, Janko Ravnik

Josef Šebesta

Slovene students at the Prague Conservatory (1910-1917) and Janko Ravnik's academic years

Abstract

In his article, the author presents documents from the Conservatory archives in Prague from the period. 1910-1917, which refer to the Ljubljana Glasbena matica (Musical Queen Bee), and to two Slovene piano students. On the basis of preserved material one can conclude that there were only a few Slovene students registered at that time. In 1912, it was Janko Ravnik, a pupil of Prof. Josef Jiránek, who began to assert himself within the concert activities of the Conservatory in giving recitals and above all as an accompanying pianist of the violinist Richard Zika. During the same period the Slovene pianist Dana Kobler also studied at the same institution.

Keywords: Janko Ravnik, Josef Jiránek, Glasbena matica Ljubljana, Dana Kobler, Prague Conservatory, concert

Darja Koter

"The Ljubljana piano-school"

Janko Ravnik - the founder of the Slovene piano-school

Abstract

The article focuses on Janko Ravnik's role in the development of Slovene pianism. On the basis of unpublished documents and manuscripts from the composer's estate the authoress deals with the question of "the Ljubljana piano-school", describing J. Ravnik's personality as that of a piano teacher and tutor, his methods of work as well as his endeavors to renew the curricula and didactic material in piano teaching in Slovenia.

Keywords: music school system, Ljubljana piano-school, piano didactics, Janko Ravnik

Igor Dekleva

Listen to the singing sound of the piano

Janko Ravnik as piano teacher

Abstract

While presenting Janko Ravnik's work as piano teacher, the article deals with the author's personal experience regarding graduate piano studies. Methods and forms of Ravnik's teaching are described, laying stress on the interpretation of compositions by L. van Beethoven, F. Chopin, C. Debussy, and Janko Ravnik himself.

Keywords: piano music, piano teaching methods, interpretation, Janko Ravnik

Lučka Winkler Kuret

Janko Ravnik's works and music criticism

Abstract

The article deals with critiques, reviews, and articles in music magazines and newspapers concerning Ravnik's piano choral works, lieder, as well as his performing and teaching activities, and is based on analyses of his printed compositions, stylistic definitions of his work, and reports on the master's concert performances and tutorial endeavours.

Keywords: *Novi akordi*, piano music, vocal music, music criticism, Janko Ravnik

Katarina Bogunovič Hočevar

Towards the piano miniature genre - its "true" beginning in Slovene music?

Abstract

In spite of its sparsity, Janko Ravnik's piano output has left an idiosyncratic mark on the history of Slovene piano music. Above all, this is true of his early works which added new dimensions to piano writing in Slovenia. The question whether his works for piano are to be considered as the beginning of the Slovene piano miniature is dealt with on two levels: on the compositionally technical and on the receptional.

Keywords: Slovene music, piano music, music analysis, Janko Ravnik

Jernej Weiss

Janko Ravnik and his lieder

Abstract

By giving a survey of compositionally technical and aesthetic points of departure, in all together twenty-five Janko Ravnik's lieder, the article attempts to establish the role and importance of his lieder in the broader context of this genre in Slovenia. Ravnik's lieder were published in a collection of ten lieder under the title *Lirični spevi* (Lyrical melodies), containing the entire composer's output in this field, apart from the *Seguidillas* cycle and the *Slovenske narodne* (Slovene folk songs) collection, which means that it covers a nearly four decades long period of lied writing from 1910 to 1949.

Keywords: lied, Janko Ravnik, *Lirični spevi*, *Seguidillas*, *Slovenske narodne*

Tomaž Faganel

Among Janko Ravnik's ad aequales choral works

Abstract

Among Ravnik's sparsely numbered choral works *ad aequales* there are two anthological works, the famous *Kam si šla, mladost ti moja?* (Where have you gone, you youth of mine?), and the forgotten as well as unperformed *Zjasni zvezde mu temne* (Do brighten up his darksome stars). Both compositions tower above the general level of Ravnik's compositional technique and his typical musical language. They certainly rank among the best composer's vocal works.

Keywords: Janko Ravnik, *ad aequales* choral works, compositional technique

Andrej Misson

Janko Ravnik's works for mixed choir

Abstract

Six hitherto known works for mixed choir are dealt with. Although the composer was not after radical novelties, one can detect J. Ravnik's inherent feeling for vocal music. Under his hands, textual starting-points received careful as well as intuitive sonorous structure. With his first two published choral works he already became one of those composers who enriched the Slovene cultural milieu with freshness and harmonic opulence of chromatism and modality. No wonder that, in spite of only a few choral works for mixed choir, he remains recognized as a notable composer in this regard.

Keywords: Slovene music, music theory, music analysis, music composition, choral music, Janko Ravnik

Ivan Florjanc

Sacred works of Janko Ravnik

Abstract

Janko Ravnik began his music education at the Organists' School in Ljubljana, and his church organ playing (also under the new-regime after 1945) continued, up until his last days. So, his sacred works were written and intended for the Catholic liturgy. Those most important appear to be his *Requiem* (in manuscript, as yet unperformed), the song *To_Maria*, and the lied *Dunkle, schöne Nacht*. In relation to the vocal lines the organ represents an independent part. Six works are missing. In the same way as his other (not numerous) compositions Ravnik's sacred works represent an important bridge to more contemporary stylistic trends in Slovene sacred- music after 1910.

Keywords: sacred music, organ music, choral music, *Requiem*, lied, Slovene music, analysis of Slovene compositions